
Instructiestation

Oog 3 corpus alienum verwijderen

Algemene gegevens

<i>ICPC-code(s)</i>	:	F76
<i>Duur station</i>	:	10 minuten
<i>Auteur</i>	:	J. Maaijen J.Maaijen@umcutrecht.nl P. de Graaf P.deGraaf@umcutrecht.nl
<i>Herkomst</i>	:	Divisie Julius voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde
<i>Datum laatste correctie</i>	:	Oktober 2003

Dit station kwam tot stand op basis van literatuurstudie/praktijkervaring/consensusdiscussie binnen de werkgroep Vaardigheden van de Huisartsopleiding Utrecht

Literatuur

- Goudswaard AN, In 't Veld CJ, Kramer WLM. Handboek verrichtingen in de huisartsenpraktijk. 2^e druk. Houten/Utrecht: Prelum Uitgevers BV, Nederlands Huisartsen Genootschap, 2009: 83-9.
- Rietveld RP, Cleveringa JP, Blom GH, et al. NHG-Standaard Het rode oog. Huisarts Wet 2006; 49(2): 78-91.
- Stilma JS, Voorn ThB, redactie. Oogheelkunde. Praktische huisartsgeneeskunde. 2e druk. Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2008.

Benodigdheden

Observator	:	hab / aios
Simulatiepatiënt	:	nvt
Materialen	:	- koeienoog - fysiologisch zout/ tuberculinespuitje - wattenstokje - gutsje, naald, magneet - oogboortje met verschillende diktes

Informatie voor de aios

Doel

- instrumenteel corpus alienum en roestring van cornea verwijderen
- indruk krijgen van het aspect van het corneaweefsel
- goede beoordeling met welk instrument een corpus alienum het best en veiligst te verwijderen valt.

Situatie

- In plaats van een patiënt beschikken we tijdens de handvaardigheden over een koeieoog om de handvaardigheid te oefenen. Vertel er toch bij aan de observator wat je gaat doen, hoe en waarom, als was het een patiënt!

Informatie voor de observator

Vraag na hoe en waarom de aios kiest voor een bepaald instrument bij het verwijderen van een corpus alienum van de cornea.

Scoringslijst

Toetsdatum :

Aios/groep :

Observator :

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
A Wattenstokje ¹⁾			
<i>De aios</i>			
1	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede positie van de patiënt (bij voorkeur liggend) en vertelt steeds wat hij gaat doen.			
2	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede verlichting.			
3	☐	☐	☐
Bevochtigt het wattenstokje en probeert hiermee het corpus alienum te verwijderen.			
4	☐	☐	☐
Let op dat er geen wattenresten op het oog achter blijven.			
B Magneet, gutsje, naald ^{2) en 3)}			
<i>De aios</i>			
1	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede positie van de patiënt (bij voorkeur liggend) en vertelt steeds wat hij gaat doen.			
2	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede verlichting.			
3	☐	☐	☐
Indien het gaat om een metaaldeeltje, probeert dit met de magneet te verwijderen.			
4	☐	☐	☐
In andere gevallen of indien het met de magneet niet lukt, probeert het corpus alienum met een van de andere instrumenten los te wippen uit de cornea.			
5	☐	☐	☐
Houdt daarbij het instrument onder een scherpe hoek ten opzichte van de cornea.			
6	☐	☐	☐
Benadert de laesie vanuit de periferie van het oog.			
7	☐	☐	☐
Appliceert na verwijdering van het corpus alienum een anti-biotische zalf en dekt het oog af met een stevig oogverband.			
C Boortje ⁴⁾			
<i>De aios</i>			
1	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede positie van de patiënt (bij voorkeur liggend) en vertelt steeds wat hij gaat doen.			
2	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede belichting.			
3	☐	☐	☐
Zorgt voor een goede vergrotingsfactor (bijv. een voorhoofdsloep).			
4	☐	☐	☐
Houdt het boortje onder een scherpe hoek tov de cornea.			
5	☐	☐	☐
Benadert de laesie vanuit de periferie.			

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
6 Maakt met het boortje kleine, cirkelvormige bewegingen en verwijdert niet meer epitheel dan nodig is.	☐	☐	☐
7 Maakt gebruik van een grover boortje omdat hiermee de kans op perforatie minder is.	☐	☐	☐
8 Appliceert na verwijdering van het corpus alienum een anti-biotische zalf en dekt het oog af met een stevig oogverband.	☐	☐	☐

Tip

na de vaardigheid en het “behandelen” van het koeieoog, is het voor de aios zeer illustratief om met opzet de cornea proberen te perforeren. Hiermee wordt geïllustreerd hoe dik en taai de cornea is.

Toelichting

1. Gebruik van het wattenstokje is geïndiceerd bij een loszittend corpus alienum.
2. Natuurlijk hebt u in het geval van een patiënt een anaestheticum in het oog gedruppeld.
3. Gebruik van deze voorwerpen is geïndiceerd wanneer het corpus alienum vast zit op de cornea.
4. Gebruik van het boortje is geïndiceerd indien het corpus alienum vast zit en/of indien er een roestring rondom het corpus alienum is ontstaan.

na de vaardigheid en het “behandelen” van het koeieoog, is het voor de aios zeer illustratief om met opzet de cornea proberen te perforeren. Hiermee wordt geïllustreerd hoe dik en taai de cornea is.

Algemene indruk

slecht	matig	goed
☐	☐	☐

Opmerkingen observator: